

Republica Moldova

GVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. HG151/2019
din 2019-03-07

**privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate
în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață
sau subterane**

Publicat : 2019-03-29 în MONITORUL OFICIAL Nr. 111-118 art. 217 Data intrării în vigoare

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărîre transpune Directiva 92/104/CEE a Consiliului din 3 decembrie 1992 privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și protecției sănătății lucrătorilor din industria extractivă de suprafață și în subteran [a douăsprezecea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 404 din 31 decembrie 1992, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2007/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2007.

1. Se aprobă Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane (se anexează).

2. Locurile de muncă create pînă la data intrării în vigoare a prezentei hotărîri trebuie să îndeplinească Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane cît mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 3 ani de la această dată.

3. Dacă, după data intrării în vigoare a prezentei hotărîri, locurile de muncă sînt supuse unor modificări, extinderi sau transformări, angajatorul ia măsurile necesare pentru ca aceste modificări, extinderi sau transformări să fie în conformitate cu Cerințele minime menționate.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării.

PRIM-MINISTRU Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,

muncii și protecției sociale Silvia Radu

Ministrul economiei

și infrastructurii Chiril Gaburici

CERINȚE MINIME

de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere

de suprafață sau subterane

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

1. Prezentele Cerințe minime stabilesc normele privind securitatea și sănătatea în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane, definite la pct. 3.

2. Prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008 se aplică pentru întreg domeniul prevăzut la pct. 1.

Secțiunea a 2-a

Noțiuni

3. În sensul prezentelor Cerințe minime se utilizează următoarele noțiuni:

industria extractivă de suprafață sau în subteran - toate ramurile industriale în care se desfășoară activitățile de:

a) exploatare, prin lucrări miniere de suprafață sau subterane ale sectoarelor de subsol, în sensul strict al termenului;

b) lucrări de prospecțiune în sensul unei astfel de activități;

c) pregătirea materiilor prime extrase în scopul comercializării, exclusiv procesele de prelucrare și preparare a materiilor prime extrase;

cu excepția ramurilor industriei extractive la exploatarea zăcămintelor lichide sau gazoase prin intermediul forajelor și sondelor;

lucrări miniere de suprafață - complex de lucrări miniere prin care se realizează exploatarea unui sector de subsol ce conține substanțe minerale utile la suprafața scoarței terestre;

lucrări miniere subterane - complex de lucrări miniere prin care se realizează exploatarea unui sector de subsol ce conține substanțe minerale utile sub nivelul cotei absolute a suprafeței terenului;

loc de muncă în industria extractivă - ansamblul locurilor destinate amplasării de posturi de

lucru, în cadrul activităților și instalațiilor legate direct sau indirect de ramurile industriei extractive prin lucrări miniere de suprafață sau subterane, inclusiv depozitele de steril sau alte zone de depozitare în care lucrătorii au acces în cadrul activității lor.

Capitolul II

OBLIGAȚIILE ANGAJATORULUI

Secțiunea 1

Obligații generale

4. Pentru a garanta securitatea și sănătatea lucrătorilor, angajatorul întreprinde măsuri în vederea asigurării că:

1) locurile de muncă sînt proiectate, construite, echipate, exploatate și întreținute în așa fel încît să permită lucrătorilor efectuarea sarcinilor de muncă fără a pune în pericol securitatea sau sănătatea proprie ori a celorlalți lucrători;

2) exploatarea locurilor de muncă în prezența lucrătorilor se face sub supravegherea unei persoane responsabile;

3) activitățile care comportă un risc sporit sînt încredințate numai personalului competent și se execută conform instrucțiunilor menționate;

4) toate instrucțiunile de securitate sînt elaborate și constituite din cerințe laconice, distincte, care exclud interpretări diverse, redată într-o limbă înțeleasă de către salariatul la care se referă;

5) sînt prevăzute echipamente de prim ajutor conforme riscurilor pentru care sînt acordate;

6) concomitent cu instruirile la locurile de muncă se efectuează exerciții de simulare a acțiunilor de acordare a primului ajutor sau alte acțiuni în situații de urgență.

5. Angajatorul este obligat să asigure întocmirea și ținerea la zi a unui document referitor la securitate și sănătate (în continuare - document de securitate și sănătate), prin care se face dovada în special că:

1) sînt determinate și evaluate riscurile la care sînt expuși lucrătorii la locul de muncă;

2) se iau măsurile corespunzătoare pentru a se atinge obiectivele prezentelor Cerințe minime;

3) proiectarea, utilizarea și întreținerea locului de muncă și ale echipamentelor prezintă siguranță.

6. Documentul de securitate și sănătate trebuie să fie întocmit înainte de începerea lucrărilor și trebuie să fie revizuit ori de cîte ori este necesar, dacă locul de muncă suferă modificări majore, extinderi sau transformări ori apar riscuri noi, dar nu mai rar decît o dată pe lună în perioada efectuării efective a lucrărilor.

7. Dacă la același loc de muncă sînt prezenți lucrători din diferite întreprinderi, fiecare angajator este responsabil de toate aspectele care țin de întreprinderea sa.

8. Angajatorul responsabil pentru locul de muncă coordonează punerea în aplicare a tuturor măsurilor privitoare la securitatea și sănătatea lucrătorilor și înscrie în documentul de securitate și

sănătate scopul, măsurile și modalitățile de punere în aplicare a acestei coordonări.

9. Dispozițiile pct. 8 nu aduc atingere prevederilor referitoare la răspunderea individuală a angajatorilor, prevăzute de art. 23⁹ din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.

10. Angajatorul este obligat:

1) să ia măsurile și precauțiile pentru protecția împotriva incendiilor, exploziilor și atmosferelor nocive, corespunzătoare tipului de exploatare:

a) pentru a evita, detecta și combate declanșarea și propagarea incendiilor și exploziilor; și

b) pentru a evita formarea atmosferelor explozive sau nocive pentru sănătate;

2) să prevadă și să întrețină echipamentele de evacuare și salvare pentru a asigura, în caz de pericol, evacuarea lucrătorilor de la locurile de muncă, rapid și în deplină securitate;

3) să asigure locurile de muncă cu sisteme de alarmă și alte mijloace de comunicare necesare care să permită, în caz de nevoie, declanșarea imediată a operațiilor de ajutorare, evacuare și salvare.

Secțiunea a 2-a

Obligații speciale

11. Fără a aduce atingere art. 14 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008, lucrătorii și reprezentanții lor sînt informați asupra tuturor măsurilor luate cu privire la securitatea și sănătatea la locurile de muncă și, în special, asupra celor privind punerea în aplicare a pct. 4-10 din prezentele Cerințe minime.

12. Informațiile trebuie să fie în limba cunoscută de lucrătorii vizați.

13. Lucrătorii expuși și care pot fi expuși acțiunii factorilor profesionali de risc specifici locului de muncă și profesiei concrete, care pot influența sănătatea, sînt supuși examenelor medicale profilactice la angajare, precum și celor periodice în conformitate cu prevederile secțiunilor 2 și 4 ale capitolului III din Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1025/2016.

14. Pentru problemele reglementate de prezentele Cerințe minime, consultarea și participarea lucrătorilor și a reprezentanților acestora au loc în conformitate cu prevederile art.15 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.

Anexa nr.1

la Cerințele minime de securitate și
sănătate în muncă în industria extractivă
prin lucrări miniere de suprafață sau subterane

CERINȚE MINIME COMUNE

**aplicabile industriei extractive de suprafață sau subterane,
precum și instalațiilor auxiliare de la suprafață**

1. Supraveghere și organizare

1) *Organizarea locurilor de muncă*

Locurile de muncă trebuie să fie astfel organizate încât să asigure protecție salariaților pentru desfășurarea activității. Substanțele sau depozitele periculoase trebuie îndepărtate sau ținute sub supraveghere pentru a nu pune în pericol securitatea și sănătatea lucrătorilor.

Posturile de lucru trebuie proiectate și construite după principii ergonomice, ținând cont de necesitatea lucrătorilor de a urmări derularea acțiunilor de la postul lor de lucru.

Lucrătorii izolați de la posturile de lucru trebuie să beneficieze de supraveghere continuă sau de mijloace de telecomunicație.

2) *Responsabilul*

La orice loc de muncă ocupat de lucrători trebuie să existe în permanență o persoană responsabilă, desemnată de angajator, care să aibă calitățile și competența necesare acestei funcții.

3) *Supravegherea*

Pentru asigurarea securității și protecției lucrătorilor pe parcursul tuturor activităților, trebuie asigurată supravegherea prin persoane care au calitățile și competența cerute de această funcție și care sînt desemnate de către angajator sau în numele acestuia, acționînd în interesul acestuia.

Supraveghetorul trebuie să viziteze posturile de muncă ocupate cel puțin o dată pe parcursul unui schimb.

4) *Lucrători competenți*

La fiecare loc de muncă trebuie să activeze lucrători care să aibă calitățile, experiența și pregătirea necesare pentru a îndeplini sarcinile ce le sînt încredințate.

5) *Informare, instruire și pregătire*

Lucrătorii trebuie să beneficieze de informare, instruire și pregătire sau de reciclare profesională necesară pentru asigurarea securității și sănătății lor.

6) *Instrucțiuni scrise*

Pentru fiecare loc de muncă trebuie să fie elaborate instrucțiuni scrise care să cuprindă reguli ce trebuie respectate în scopul asigurării securității și sănătății lucrătorilor și al utilizării în siguranță a utilajelor și echipamentelor.

Aceste instrucțiuni trebuie să includă informații cu privire la utilizarea utilajului de intervenție, precum și cu privire la măsurile ce trebuie luate la locul de muncă sau în apropierea acestuia, în caz de urgență.

7) *Metode sigure de lucru*

La fiecare loc de muncă sau pentru fiecare activitate trebuie să fie aplicate metode de lucru, fără riscuri de accidentare sau îmbolnăvire profesională.

8) *Permise de lucru*

În cazul în care documentul de securitate și sănătate prevede acest lucru, trebuie să fie introdus un sistem de permise de lucru pentru executarea lucrărilor periculoase și pentru executarea lucrărilor care, în mod normal, nu sînt periculoase, dar care, în interacțiune cu alte activități, pot genera pericole majore.

Permisele de lucru trebuie să fie emise înaintea începerii lucrului de către persoana desemnată în acest scop și trebuie să specifice condițiile care trebuie îndeplinite și măsurile ce trebuie luate înainte, în timpul lucrului și după lucru.

9) *Revizuirea periodică a măsurilor de securitate și sănătate*

În sensul prezentelor Cerințe minime, angajatorul asigură revizuirea, la necesitate, a măsurilor referitoare la securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv a sistemului de gestionare a securității și sănătății.

2. Utilaje și instalații mecanice și electrice

1) *Generalități*

Alegerea, instalarea, punerea în funcțiune, exploatarea și întreținerea utilajelor mecanice și electrice trebuie să fie făcute în deplină securitate și sănătate pentru lucrători, luînd în considerare alte prevederi din prezentele Cerințe minime și din Cerințele minime generale de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 603/2011.

Dacă instalațiile sînt amplasate într-o zonă în care există sau poate exista riscul de incendiu sau de explozie din cauza aprinderii unor gaze, vapori sau lichide volatile, atunci ele trebuie să fie adaptate utilizării într-o astfel de zonă.

Utilajele trebuie să fie prevăzute, dacă este necesar, cu dispozitive de protecție corespunzătoare și sisteme de securitate în caz de avarie.

2) *Dispoziții specifice*

Instalațiile și utilajele mecanice trebuie să prezinte o rezistență suficientă, fără defecte vizibile, și trebuie să corespundă scopului pentru care au fost realizate.

Utilajele și instalațiile electrice trebuie să aibă o capacitate și o putere corespunzătoare scopului în care au fost realizate.

Utilajele și instalațiile mecanice și electrice trebuie să fie instalate și protejate astfel încît să prevină pericolul.

3. Întreținere

1) *Întreținere generală*

Este necesară verificarea sistematică, întreținerea și, dacă este cazul, testarea utilajelor și a instalațiilor mecanice și electrice.

Întreținerea, verificarea și testarea oricărei părți a instalației sau a utilajului trebuie să fie efectuate de către o persoană competentă.

Procesele-verbale de verificare și testare trebuie să fie întocmite și păstrate în mod corespunzător.

2) *Întreținerea echipamentului de protecție*

Echipamentul de protecție corespunzător trebuie să fie pregătit pentru utilizare și trebuie să fie în stare de funcționare în orice moment.

Întreținerea trebuie să fie făcută ținând cont de activitățile exercitate.

4. Protecția împotriva riscului de explozie, a atmosferelor nocive și a riscului de incendiu

1) *Generalități*

Angajatorul evaluează prezența substanțelor nocive sau potențial explozive în atmosferă și măsoară concentrația acestor substanțe.

Dacă documentul de securitate și sănătate prevede acest lucru, trebuie să fie montate dispozitive de supraveghere care să înregistreze și să măsoare concentrațiile de gaz, automat și continuu, în punctele menționate, dispozitive de alarmă automate, sisteme de decuplare automată a instalațiilor electrice și sisteme de oprire automată a motoarelor cu combustie internă.

Dacă sînt prevăzute măsurători automate, valorile determinate trebuie să fie înregistrate și păstrate în documentul de securitate și sănătate.

Este interzisă utilizarea flăcării deschise, precum și executarea unor lucrări care pot prezenta un risc de incendiu, cu excepția cazurilor cînd au fost luate măsuri de securitate pentru prevenirea declanșării incendiilor sau exploziilor.

2) *Protecția împotriva riscului exploziilor*

Angajatorul întreprinde măsuri pentru combaterea formării și acumulării atmosferelor explozive.

În interiorul zonelor care prezintă risc de explozie, trebuie să fie luate toate măsurile necesare pentru a împiedica aprinderea atmosferei explozive.

Angajatorul stabilește un plan de prevenire a exploziilor, precizînd detalii cu privire la utilaje și echipamentele de protecție și măsurile ce trebuie luate în cazuri de urgență.

3) *Protecția împotriva atmosferelor nocive*

Dacă se acumulează sau există riscul să se acumuleze în atmosferă substanțe nocive, trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare pentru a asigura:

- a) reținerea lor la sursă;
- b) captarea la sursă sau eliminarea;
- c) diminuarea acumulărilor acestor substanțe astfel încît să nu existe riscuri pentru lucrători.

Sistemul de protecție utilizat trebuie să fie capabil să disperseze aceste substanțe nocive astfel încât să nu prezinte niciun risc pentru lucrători.

În zonele în care lucrătorii pot fi expuși atmosferelor nocive pentru sănătatea lor, trebuie să existe, pentru fiecare lucrător, aparate respiratorii și echipamente de reanimare în stare funcțională normală.

Lucrătorii trebuie să fie instruiți cu referire la modul cum să folosească asemenea echipamente.

Echipamentul trebuie să fie depozitat și întreținut conform instrucțiunilor de utilizare.

Dacă gazele toxice sînt sau pot fi prezente în atmosferă, trebuie să existe un plan de protecție care să precizeze echipamentele disponibile ce urmează a fi utilizate în situații de urgență și măsurile preventive adoptate.

4) *Protecția împotriva incendiilor*

Oriunde se proiectează, se construiesc, se dotează, se dau în folosință, se exploatează sau se întrețin locuri de muncă, angajatorul va întreprinde măsuri pentru prevenirea declanșării și propagării incendiilor care provin de la sursele identificate, descrise în documentul de securitate și sănătate.

Trebuie să fie stabilite prevederi pentru stingerea rapidă și eficientă a oricărui incendiu.

Locurile de muncă trebuie să fie prevăzute cu dispozitive pentru stingerea incendiului și, în zonele cu risc sporit de incendiu, cu detectoare de incendiu și sisteme de alarmă.

Dispozitivele neautomate de stingere a incendiului trebuie să fie accesibile și simplu de manipulat și, dacă este necesar, trebuie să fie protejate contra riscurilor de deteriorare.

La locul de muncă trebuie să fie păstrat un plan de acțiuni contra incendiilor care să precizeze măsurile ce urmează a fi întreprinse, conform pct. 4-10 din Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane, pentru prevenirea declanșării și propagării, detectarea și stingerea incendiilor.

Echipamentul pentru stingerea incendiilor trebuie să fie semnalizat în conformitate cu Cerințele minime privind identificarea și localizarea echipamentelor destinate prevenirii și stingerii incendiilor, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 918/2013.

Aceste semne trebuie să fie durabile și amplasate în puncte corespunzătoare.

5. Explozivi și dispozitive de amorsare

Acțiuni de depozitare, transport și utilizare a explozivilor și dispozitivelor de amorsare trebuie să fie executate de către persoane competente, autorizate corespunzător.

Aceste activități trebuie să fie organizate și executate astfel încât să nu constituie niciun risc pentru lucrători.

6. Căi de circulație

Trebuie să fie posibil accesul fără pericol la locul de muncă și, în caz de urgență, evacuarea rapidă și în siguranță a lucrătorilor.

Căile de circulație, inclusiv scările și scările fixe, cheiurile și rampele de încărcare trebuie să fie calculate, dimensionate și plasate astfel încât pietonii sau vehiculele să le poată utiliza conform destinației lor în deplină securitate pentru lucrătorii aflați în vecinătate.

Căile utilizate pentru traficul pietonal și/sau traficul de mărfuri trebuie să fie dimensionate în concordanță cu numărul de utilizatori potențiali și cu tipul de întreținere.

Dacă pe căile de circulație sînt utilizate mijloace de transport, trebuie să fie prevăzută o distanță de securitate corespunzătoare pentru pietoni.

Între căile de circulație destinate vehiculelor și porți, portaluri, pasaje pentru pietoni, coridoare și scări trebuie să existe o distanță de cel puțin 1,5 m pentru a asigura securitatea pietonilor.

Traseul căilor de circulație și acces trebuie să fie semnalizat vizibil pentru a asigura protecția lucrătorilor.

Dacă vehiculele sau utilajele intră la locurile de muncă, trebuie să fie stabilite reguli de circulație necesare.

7. Locuri de muncă în aer liber

Posturile de lucru, căile de circulație și alte amplasamente sau instalații în aer liber care sînt ocupate sau utilizate de către lucrători în decursul activității lor, trebuie să fie astfel organizate încît circulația pietonilor sau a vehiculelor să se facă în condiții de securitate.

Dacă lucrătorii sînt angajați la posturi de lucru în aer liber, acestea trebuie să fie amenajate astfel încît lucrătorii:

- a) să fie protejați contra influențelor atmosferice și, dacă este necesar, contra căderii de obiecte;
- b) să nu fie expuși la nivele sonore nocive și la influențe exterioare nocive;
- c) în caz de pericol, să poată părăsi rapid locul de muncă și să poată fi ajutați imediat;
- d) să nu alunece sau să nu cadă.

8. Zone periculoase

Zonele periculoase trebuie semnalizate vizibil.

Dacă locurile de muncă cuprind zone periculoase în care, din cauza naturii muncii, există riscuri, inclusiv de cădere a lucrătorilor sau a obiectelor, locurile de muncă trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să împiedice intrarea în zonă a lucrătorilor neautorizați.

Trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare care să protejeze lucrătorii autorizați la intrarea în zonele de pericol.

9. Căi și ieșiri de urgență

În caz de pericol, lucrătorii trebuie să se poată evacua rapid și în condiții de securitate maximă de la toate locurile de muncă.

Căile și ieșirile de urgență trebuie să fie libere și să conducă în modul cel mai direct spre

exterior sau într-o zonă de securitate, la un punct de adunare sau la un post de evacuare sigur.

Numărul, distribuția și dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență depind de folosirea, dotarea și dimensiunile locurilor de muncă, precum și de numărul maxim de persoane prezente.

Ușile de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile de urgență trebuie să fie închise astfel încât să poată fi deschise ușor și imediat de către persoanele care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

Ușile de urgență nu trebuie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces către acestea, trebuie să fie libere astfel ca ele să poată fi utilizate în orice moment, fără opreliști.

Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie să fie prevăzute cu iluminare de siguranță de intensitate corespunzătoare, în eventualitatea unei pene de curent.

Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie să fie semnalizate în conformitate cu Cerințele minime generale privind semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013.

10. Mijloace de evacuare și salvare

Lucrătorii trebuie să fie instruiți cu privire la măsurile corespunzătoare ce trebuie luate în caz de urgență.

Echipamentele de salvare pregătite pentru utilizare trebuie să fie depozitate în spații corespunzătoare, ușor accesibile, și trebuie să fie semnalizate în conformitate cu Cerințele minime generale privind semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.918/2013.

11. Simulări de securitate

Odată cu instruirile la locul de muncă a lucrătorilor se vor efectua exerciții de simulare a acțiunilor de acordare a primului ajutor sau alte acțiuni în cazuri de urgență.

Scopul principal al acestor exerciții este de a forma și de a verifica aptitudinile lucrătorilor desemnați să utilizeze, să manipuleze sau să exploateze echipamentul de salvare în caz de pericol, sau să întreprindă alte acțiuni necesare.

Dacă este necesar, lucrătorii trebuie să exerseze, de asemenea, folosirea, manipularea sau exploatarea corectă a echipamentelor de protecție și salvare.

12. Echipamente de prim ajutor

Echipamentele de prim ajutor trebuie să existe în permanență oriunde impun condițiile de muncă și trebuie să fie corespunzătoare activității respective.

Aceste echipamente trebuie să fie semnalizate corespunzător și ușor accesibile.

În funcție de importanța locurilor de muncă, de tipul de activitate care se desfășoară și de frecvența accidentelor pe care le presupune, trebuie să fie prevăzute una sau mai multe încăperi de prim ajutor.

În aceste încăperi, instrucțiunile de prim ajutor trebuie să fie afișate în mod clar și vizibil.

Încăperile de prim ajutor trebuie dotate cu instalații și echipamente de prim ajutor necesare și trebuie să fie ușor accesibile brancardierilor.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu Cerințele minime generale privind semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013.

Toți lucrătorii trebuie să fie instruiți cu privire la utilizarea echipamentului de prim ajutor din dotare.

13. Iluminare naturală și artificială

Fiecare loc de muncă trebuie să dispună de o iluminare, conform tabelului.

Tabel

Nr. crt.	Caracteristicile lucrărilor	Nivelul normat de iluminare, lx
	Lucrări automatizate cu loc de muncă fix	50
	Lucrări automatizate fără loc de muncă fix; manipularea produselor	30
	Spații de circulație la punctele cu dispozitive de manevră sau cu aparate de măsură și pentru controlul periodic, transport și depozitare tehnologică	20
	Spații de circulație de-a lungul instalațiilor de transport automat	10
	Scări și coridoare aferente spațiilor de lucru	10
	Lucrări grosiere efectuate cu intermitență în timpul unui schimb	75
	Supravegherea liniilor robotizate de producție	150
	Supravegherea generală a funcționării unor utilaje și instalații	50
	Spații de circulație la punctele de manevră, citire de aparate, cu vizitare periodică	20
	Treceri de pietoni peste căile de circulație destinate mijloacelor de transport	3
	Treceri pentru vehicule	5
	Porți	10
	Iluminat de pază și perimetral	3

Locurile de muncă din mine trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de iluminare artificială pentru a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor, iar pentru locurile de muncă amplasate la suprafață este necesar de a asigura preponderent, pe cât posibil, lumină naturală, compensată la necesitate cu iluminare artificială.

Instalațiile de iluminat din încăperile de lucru și din căile de acces trebuie să fie amplasate astfel încât tipul iluminării să nu prezinte un risc de accidentare pentru lucrători.

Locurile de muncă în care lucrătorii sînt expuși în mod deosebit riscurilor, în caz de pană de iluminare artificială, trebuie să fie prevăzute cu iluminare de urgență.

Dacă nu este posibil, lucrătorii trebuie să fie dotați cu lămpi individuale.

14. Instalații sanitare

1) Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

Angajatorul trebuie să pună la dispoziția lucrătorilor vestiare, în cazul cînd aceștia poartă îmbrăcăminte de lucru speciale, și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere

să se schimbe în alte încăperi.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile, să aibă o capacitate suficientă și să fie prevăzute cu dulapuri și scaune.

Vestiarele trebuie să fie dotate astfel ca să permită fiecărui lucrător să își țină îmbrăcămintea încuiată în timpul lucrului.

Dulapurile pentru îmbrăcămintea de lucru trebuie să fie separate, la necesitate, de cele pentru îmbrăcămintea personală. Curățarea îmbrăcămintei speciale se va efectua nu mai rar de cât o dată la 7 zile. Spălarea și detoxicarea echipamentului de protecție se efectuează în mod centralizat în spălătorii special amenajate sau în baza contractelor încheiate cu companii care prestează asemenea servicii.

Trebuie să existe dotări necesare pentru ca fiecare lucrător să poată să își pună la uscat îmbrăcămintea de lucru.

Trebuie să fie prevăzute vestiare separate sau trebuie să fie prevăzută o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și pentru femei.

Dacă nu sînt necesare vestiare, fiecare lucrător trebuie să poată dispune de un loc pentru păstrarea îmbrăcămintei.

2) *Dușuri și chiuvete*

Trebuie puse la dispoziția lucrătorilor dușuri și lavoare suficiente și corespunzătoare, ținîndu-se seama de tipul de activitate sau, din rațiuni de igienă, de numărul total de lucrători într-un schimb:

- a) un duș pentru 15 persoane;
- b) un lavoar pentru 10 persoane.

Trebuie să fie prevăzute săli de dușuri separate sau trebuie să fie prevăzută o utilizare separată de către bărbați și femei.

Sălile de dușuri trebuie să fie suficient de încăpătoare încît să permită fiecărui lucrător să își facă toaleta fără să fie deranjat și în condiții de igienă corespunzătoare.

Dușurile trebuie să dispună de apă curentă rece și caldă.

3) *Toalete și chiuvete*

În apropierea posturilor de lucru trebuie prevăzute camere de repaus, vestiare și săli de dușuri, precum și chiuvete; trebuie să existe un număr suficient de toalete și chiuvete.

Trebuie să fie prevăzute toalete separate sau trebuie să fie prevăzută utilizarea separată a toaletelor de către femei și bărbați:

- a) un WC cu chiuvetă și un pisoar la 25 de persoane, pentru bărbați;
- b) două WC-uri cu chiuvete la 25 de persoane, pentru femei.

În cazul industriei extractive în subteran, instalațiile sanitare la care se referă prezentul punct

pot fi amplasate la suprafață.

15. Haldele de steril și alte zone de descărcare a sterilului

Depozitele de steril, haldele și alte zone de depozitare a sterilului, precum și bazinele de decantare trebuie să fie proiectate, construite, exploatate și întreținute astfel încât să se asigure stabilitatea lor, precum și securitatea și sănătatea lucrătorilor.

16. Instalații auxiliare de suprafață (dispoziții suplimentare speciale)

1) *Stabilitate și soliditate*

Locurile de muncă trebuie să fie proiectate, construite, instalate, exploatate, supravegheate și întreținute pentru a putea rezista condițiilor atmosferice nefavorabile.

Ele trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare destinației lor.

2) *Pardoselile, pereții, plafoanele și acoperișurile încăperilor*

Pardoselile locurilor de muncă trebuie să fie lipsite de proeminențe, de găuri sau de planuri înclinate periculoase, ele trebuie să fie fixe, stabile și nealunecoase.

Suprafețele pardoselilor, pereților și plafoanelor din încăperi trebuie să poată fi curățate și renovate pentru a se obține condiții de igienă corespunzătoare.

Pereții transparenți sau translucizi, în special cei complet din sticlă, din încăperile sau din apropierea locurilor de muncă și a căilor de acces trebuie să fie semnalizați vizibil și confecționați din material securizat sau separați de aceste locuri de muncă și de căile de acces, astfel ca lucrătorii să nu vină în contact cu glasvandurile sau să nu fie răniți în cazul spargerii lor.

Accesul pe acoperișuri din materiale nu destul de rezistente este permis numai dacă se realizează dotarea cu echipamente care să asigure desfășurarea lucrului în deplină securitate.

3) *Dimensiunile și volumul de aer al încăperilor - libertatea de mișcare la posturile de lucru*

Încăperile de lucru trebuie să aibă o înălțime de cel puțin 3 m, iar volumul minim de aer pentru fiecare lucrător - de cel puțin 12m³, permițând lucrătorilor să își execute sarcinile fără risc pentru securitatea, sănătatea sau confortul lor.

Dimensiunile suprafeței neocupate a postului de lucru trebuie să permită lucrătorilor suficientă libertate de mișcare și să le dea posibilitatea să își desfășoare munca în deplină securitate.

4) *Ferestre și luminatoare*

Ferestrele, luminatoarele și sistemele de ventilație prevăzute cu dispozitive de deschidere, reglare și blocare trebuie să fie proiectate astfel încât funcționarea acestora să se facă în siguranță.

Amplasarea lor trebuie să nu constituie un risc pentru lucrători atunci când sînt deschise.

Ferestrele și luminatoarele trebuie să fie curățate fără riscuri.

5) *Uși și porți*

Poziția, numărul și dimensiunile ușilor și porților, precum și materialele din care sînt

confectionate, sînt determinate de natura și utilizarea încăperilor sau incintelor.

Ușile transparente trebuie să fie semnalizate corespunzător la nivelul privirii.

Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să fie prevăzute cu panouri transparente.

Dacă suprafețele transparente sau translucide ale ușilor și porților nu sînt din materiale securizate și dacă există posibilitatea ca lucrătorii să se rănească prin spargerea lor, suprafețele trebuie să fie protejate împotriva spargerii.

Ușile glisante trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să le împiedice să iasă de pe șine și să cadă în mod neașteptat.

Ușile și porțile care se deschid în sus trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să le împiedice să cadă în mod neașteptat.

Ușile și porțile situate de-a lungul căilor de salvare trebuie să fie semnalizate corespunzător.

Ele trebuie să fie deschise cu ușurință oricînd din interior și fără ajutor special, precum și trebuie să poată fi deschise cînd locurile de muncă sînt ocupate.

Trebuie să fie prevăzute porți pentru pietoni în apropierea porților destinate, în special în apropierea traficului de vehicule, dacă acestea nu sînt sigure pentru pietoni; acestea trebuie să fie semnalizate vizibil și degajate în permanență.

Ușile și porțile mecanice trebuie să funcționeze fără risc de accidentare a lucrătorilor. Ele trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgență ușor de identificat și accesibile și care să poată fi deschise manual dacă se blochează din cauza unei pene de curent.

6) *Aerisirea locurilor de muncă închise*

În locurile de muncă închise trebuie să se asigure în permanență aer proaspăt, avînd în vedere metodele de lucru folosite și eforturile fizice ale lucrătorilor.

Dacă se utilizează o instalație de ventilație, ea trebuie să fie menținută în stare de funcționare.

Orice pană trebuie să fie semnalizată de un sistem de control, dacă este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

Dacă sînt utilizate instalațiile de aer condiționat sau de ventilație mecanică, ele trebuie să funcționeze astfel încît lucrătorii să nu fie expuși la curenții de aer care să le creeze disconfort.

Orice depunere sau murdărie care poate produce un risc imediat pentru sănătatea lucrătorilor prin poluarea atmosferei trebuie să fie eliminată imediat.

7) *Camerele de repaus*

Dacă securitatea și sănătatea lucrătorilor o cer, ținîndu-se cont de tipul activității sau de efectivele care depășesc un anumit număr de persoane, lucrătorii trebuie să dispună de o cameră de repaus ușor accesibilă.

Această dispoziție nu se aplică dacă lucrătorii își desfășoară activitatea în birouri sau în camere de lucru similare, care oferă posibilitatea de relaxare în timpul pauzelor.

Camerele de repaus trebuie să fie destul de mari și să fie dotate cu un număr corespunzător de mese și scaune cu spătar, în funcție de numărul lucrătorilor.

Dacă timpul de muncă este întrerupt cu regularitate și în mod frecvent și nu există camere de repaus, trebuie puse la dispoziție alte camere în care lucrătorii să poată sta în timpul întreruperilor ori de câte ori securitatea și sănătatea lucrătorilor o justifică.

8) *Temperatura din încăperi*

În timpul lucrului temperatura din încăperile unde există posturi de lucru trebuie să fie adecvată pentru organismul uman, avînd în vedere metodele de lucru aplicate și eforturile fizice impuse lucrătorilor. Totodată, pentru locurile de muncă unde procesul tehnologic nu permite menținerea unei temperaturi adecvate este necesar de a asigura angajații cu îmbrăcăminte specială cu coeficientul de termoizolare conform.

Temperatura în încăperile social-sanitare trebuie să corespundă normelor prezentate mai jos:

a) camera de repaus, camera de prim ajutor și încăperile pentru personalul de serviciu permanent - 22°C;

b) grupurile sanitare:

- încăperea pentru dușuri - 25°C;

- încăperea pentru lavoare - 23°C;

- WC - 16°C.

Ferestrele, luminatoarele și glasvandurile trebuie să permită evitarea unor efecte excesive ale luminii solare la locurile de muncă în funcție de tipul activității și de natura locului de muncă.

17. Femeile gravide și mamele care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție orizontală, în condiții corespunzătoare.

18. Persoanele cu dizabilități

La organizarea locurilor de muncă trebuie să se țină cont de accesul pentru lucrătorii cu dizabilități.

Această dispoziție se referă, în special, la ușile, căile de comunicație, scările, dușurile, chiuvetele, toaletele și posturile de lucru utilizate și ocupate direct de lucrătorii cu dizabilități.

Anexa nr.2

la Cerințele minime de securitate și
sănătate în muncă în industria extractivă
prin lucrări miniere de suprafață sau subterane

CERINȚE MINIME SPECIALE

aplicabile industriei extractive prin lucrări miniere de suprafață

1. Generalități

Fără a aduce atingere pct. 5 din Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane, angajatorul care răspunde de locul de muncă la care se referă prezenta anexă trebuie să se asigure că documentul de securitate și sănătate sunt indicate toate măsurile necesare pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor atât în situații normale, cât și în situații critice.

Lucrările trebuie să fie executate în conformitate cu documentul de securitate și sănătate.

2. Exploatare

Lucrările trebuie să fie planificate ținându-se seama de elementele din documentul de securitate și sănătate referitoare la riscurile de surpare și alunecare a elementelor carierei.

În concluzie, trebuie să se definească, ca măsură preventivă, înălțimea și unghiul de înclinare a taluzului fronturilor de lucru, construirea haldelor de util sau steril, în funcție de proprietățile fizico-mecanice ale rocilor, precum și de metodele de exploatare.

Treptele, bermele de transport și cele de siguranță trebuie să asigure securitate în sensul exploatării acestora conform tehnicii și utilajului adoptate la procesul de exploatare a zăcămintului.

Ele trebuie să fie amenajate și întreținute astfel încât deplasarea utilajelor să se efectueze în condiții de securitate.

Înainte de începerea sau reluarea lucrărilor, fronturile de descopertă și extracție de deasupra suprafețelor de lucru sau căilor de circulație trebuie să fie inspectate pentru a se asigura că nu există mase sau roci dislocate. În cazul în care este necesar, trebuie să fie efectuată curățirea acestora.

Exploatarea fronturilor și zonelor de descărcare a sterilului trebuie să fie efectuată astfel încât să nu creeze instabilitate căilor de acces.

3. Lucrări de perforare-împușcare

Lucrările de perforare-împușcare trebuie să fie efectuate conform schemelor de împușcare care prevăd parametrii tehnici de executare a exploziilor.

Trebuie să fie prevăzute locuri special amenajate de securitate pentru lucrători și artificieri de la inițierea împușcărilor cu explozivi.

Materialele explozive trebuie să fie depozitate și păstrate în condiții cu un microclimat favorabil, care să nu permită alterarea acestora și crearea condițiilor de producere a exploziilor.

În condițiile efectului seismic minim al exploziilor asupra masivului de rocă, clădirilor tehnice, civile și altor construcții din jurul carierei trebuie să se efectueze delimitarea zonei periculoase și crearea zonei de protecție.

Operațiile efectuate prin lucrări de perforare-împușcare trebuie să fie organizate astfel să nu genereze riscuri de accidentare pentru angajați.

la Cerințele minime de securitate și
sănătate în muncă în industria extractivă
prin lucrări miniere de suprafață sau subterane

CERINȚE MINIME SPECIALE

aplicabile industriei extractive prin lucrări miniere subterane

1. Generalități

Fără a aduce atingere pct. 5 din Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane, angajatorul care răspunde de locul de muncă la care se referă prezenta anexă trebuie să se asigure că documentul de securitate și sănătate prevede măsuri pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor atât în situații normale, cât și în situații critice.

Lucrările trebuie să fie executate în conformitate cu documentul de securitate și sănătate.

2. Planul abatajelor din subteran

Planurile abatajelor din subteran trebuie să fie întocmite la o scară care să ofere o reprezentare clară.

În afară de galerii și zonele de extracție, trebuie să fie reprezentate elemente cunoscute care pot influența exploatarea și securitatea.

Ele trebuie să fie ușor accesibile și să fie păstrate atât timp cât este necesar, din motive de securitate.

Planurile abatajelor din subteran trebuie să fie actualizate periodic și să fie în permanență expuse la locul de muncă.

3. Ieșiri

Orice mină trebuie să aibă acces la suprafață prin cel puțin două ieșiri distincte, construite solid și ușor accesibile pentru lucrătorii din subteran.

Cînd circulația prin aceste ieșiri necesită un efort important din partea lucrătorilor, ele trebuie să fie prevăzute cu mijloace mecanice pentru transportul lucrătorilor.

4. Abataje

Abatajele în care se execută lucrări în subteran trebuie să fie construite, exploatate, echipate și întreținute astfel ca lucrătorii să poată lucra și circula în ele cu riscuri minime.

Galeriile trebuie să fie prevăzute cu mijloace de semnalizare pentru a permite orientarea lucrătorilor în subteran.

5. Transportul

Instalațiile de transport trebuie să fie instalate, exploatate și întreținute astfel încât să se asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor care le conduc, le utilizează sau se află în vecinătatea lor.

Transportul cu ajutorul instalațiilor mecanice trebuie să facă obiectul unei montări adecvate și al unor instrucțiuni scrise speciale.

6. Consolidarea și stabilitatea terenului

Consolidarea trebuie efectuată cât mai repede posibil după excavare, în afara cazurilor în care stabilitatea terenului nu condiționează securitatea lucrătorilor. Această consolidare trebuie să fie realizată în conformitate cu planurile și instrucțiunile scrise.

Abatajele accesibile lucrătorilor trebuie să fie inspectate periodic din punctul de vedere al stabilității terenului, iar consolidarea trebuie să fie întreținută corespunzător.

7. Aerajul

Toate lucrările din subteran la care este autorizat accesul trebuie să fie ventilate în mod corespunzător.

Trebuie să fie prevăzută o ventilare permanentă pentru a se menține un mediu de muncă fără riscuri pentru lucrători:

- a) un microclimat sănătos;
- b) un microclimat în care riscurile de explozie și de prafuri respirabile sînt controlate;
- c) un microclimat în care condițiile de lucru sînt corespunzătoare metodelor de lucru aplicate și de eforturile fizice impuse lucrătorilor.

Cînd aerajul natural nu permite îndeplinirea cerințelor sus-menționate, aerajul general și local trebuie să asigure dirijarea volumului necesar de aer proaspăt conform cerințelor obținute în urma calculului aerajului minei, prin mijloace tehnice.

Trebuie să fie luate măsuri pentru asigurarea stabilității și continuității aerajului.

Scăderea presiunii ventilatoarelor principale trebuie să fie supravegheată în mod continuu, iar pentru semnalizarea opririlor accidentale trebuie să fie prevăzut un dispozitiv automat de alarmă.

Parametrii de aeraj trebuie să fie măsurați și înregistrați periodic.

Trebuie să fie elaborat un plan de aeraj, actualizat periodic, care să indice caracteristicile utile ale sistemului de ventilare și care să fie în permanență expus la locul de muncă.

8. Mine grizutoase

Se consideră grizutoasă orice mină în care există posibilitatea degajării gazelor inflamabile și explozive într-o cantitate care nu exclude riscul formării unei atmosfere explozive.

Exploatarea trebuie să se facă ținînd seama de degajarea de grizu. Trebuie să fie luate măsuri pentru eliminarea, pe cât este posibil, a riscurilor generate de grizu.

Parametrii de aeraj menționați la pct. 7 din prezenta anexă, trebuie să fie completați prin

determinări grizumetrice.

Dacă documentul de securitate și sănătate prevede, concentrația de grizu trebuie să fie supravegheată în continuu în returul de aer pentru exploatarea care folosesc extracția mecanizată sau extracția în subteran, precum și în zonele de fundătură cu front de exploatare cu săpare mecanizată.

Se folosesc numai explozivi și dispozitive de amorsare speciale pentru minele grizutoase.

Lucrările de tăiere cu flacăra, de sudură sau alte activități comparabile sînt permise numai în împrejurări excepționale și în condițiile cînd au fost luate măsurile de securitate pentru prevenirea declanșării incendiilor sau exploziilor.

9. Mine care conțin praf inflamabil

Minele de cărbune sînt considerate mine cu praf inflamabil, dacă documentul de securitate și sănătate precizează că orice filon exploatat poate produce praf astfel încît să producă o explozie.

În minele cu praf inflamabil se aplică aceleași prevederi expuse la pct. 8 din prezenta anexă.

Trebuie să fie luate măsuri pentru reducerea depozitelor de praf inflamabil, îndepărtarea și neutralizarea sau fixarea lor.

Producerea exploziilor de praf inflamabil și/sau grizu, care pot declanșa alte explozii de praf inflamabil, trebuie să fie limitată prin instalarea unui sistem de bariere de explozie.

Amplasarea acestor bariere de explozie trebuie să fie precizată într-un document actualizat periodic și disponibil la locul de muncă.

10. Degajări instantanee de gaz, prăbușiri ale masivului de rocă și viituri de apă

În zonele în care se pot produce degajări instantanee de gaz cu sau fără proiectare de roci, prăbușiri ale masivului de rocă sau viituri de apă trebuie să fie conceput și pus în aplicare un program de exploatare astfel încît să se asigure, dacă este posibil, un sistem de muncă sigur, precum și protecția lucrătorilor.

Trebuie să fie luate măsuri pentru identificarea zonelor de risc, pentru protejarea lucrătorilor în abatajele care se află în apropiere sau traversează aceste zone, precum și pentru controlarea acestor riscuri.

11. Incendii, arderi și încălzire

Trebuie să fie luate măsuri pentru prevenirea și, dacă este cazul, pentru detectarea la timp a arderilor spontane.

Introducerea materialelor inflamabile în abataje din subteran trebuie să fie limitată la cantitatea strict necesară.

Cînd este necesară utilizarea fluidelor hidraulice (fluide pentru transmiterea energiei mecanice hidrostatice și/sau hidrocinetice) trebuie să fie utilizate, dacă este posibil, fluide greu inflamabile, în scopul evitării riscului de incendiu și propagării sale.

Fluidele hidraulice trebuie să corespundă specificațiilor și condițiilor de testare referitoare la rezistența la foc, precum și criteriilor de igienă.

Cînd se utilizează fluide hidraulice care nu corespund specificațiilor, condițiilor și criteriilor menționate, trebuie să fie luate măsuri suplimentare pentru evitarea riscului sporit de incendiu și propagarea sa.

12. Măsuri de precauție privind evacuarea lucrătorilor

Pentru a se putea retrage în siguranță, dacă este necesar, lucrătorii trebuie să dispună de un aparat de autosalvare de protecție respiratorie pe care trebuie să îl aibă permanent la îndemînă.

Ei trebuie să fie instruiți cu privire la utilizarea acestui aparat.

Aceste aparate trebuie să rămînă permanent la locul de muncă, într-o stare de funcționare permanentă.

13. Iluminare

Angajatorul se va asigura ca:

- a) lucrătorii să aibă o lampă individuală, adaptată utilizării;
- b) posturile de lucru trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să permită o iluminare artificială corespunzătoare, în scopul protejării securității și sănătății lucrătorilor;
- c) instalațiile de iluminat trebuie să fie astfel plasate încît tipul de iluminare prevăzut să nu producă riscuri de accidentare pentru lucrători.

14. Controlul prezenței în subteran

Angajatorul asigură evidența obligatorie prin înregistrarea persoanelor care intră și ies din mină, pentru a cunoaște cu exactitate, în orice moment, numărul persoanelor aflate în subteran.

15. Organizarea salvării

Pentru a permite desfășurarea unei acțiuni rapide și eficiente în eventualitatea unui incident major, trebuie să fie organizată o echipă de salvare corespunzătoare.

Această echipă de salvare trebuie să dispună de salvatori antrenați și dotați cu echipamente de salvare corespunzătoare pentru a putea interveni în toate locurile exploatării subterane sau ale lucrărilor de exploatare în curs.

În cazul incidentelor majore/avariilor, echipa de salvare trebuie să acționeze conform unui plan de lichidare a avariilor la unitățile miniere.